

Protokół

1. posiedzenia, I. sesyi, IV peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 8. sierpnia 1877.

Początek o godzinie 12 w południe.

Obecnych posłów 118.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik Jego Excelencya Alfred hr. Potocki, Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Oswald Bartmański i Radca c. k. Namiestnictwa Herman Löbl.

Jego Excelencya c. k. Namiestnik zabiera głos, zawiadamiając Izbę o zamianowaniu Jego Excelencyę Ludwika hr. Wodzickiego Marszałkiem Sejmu krajowego, a Najprzew. ks. Biskupa Jana Saturnina Stupnickiego Zastępcą Marszałka.

Poseł Golejewski wnosi uznanie wyboru Jego Excelencyi Ludwika hr. Wodzickiego przez aklamacją, na co Izba jednomyślnie się zgadza.

Marszałek, złożywszy przyrzeczenie w miejsce przysięgi w ręce Jego Excelencyi c. k. Namiestnika, zajmuje krzesło przewodniczącego, ogłasza otwarcie sesyi i posiedzenia i powołuje tymczasowo na sekretarzy pp. Pilata, Turzańskiego, Dzieduszyckiego Wojciecha i Skałkowskiego. Marszałek przemawia do Izby i kończy okrzykiem na cześć Najjaśniejszego Pana, który Izba trzykrotnie powtarza.

Następnie przemawia Jego Excelencya Namiestnik i przedstawia p. Oswalda Bartmańskiego, Wiceprezydenta c. k. Namiestnictwa, jako komisarza rządowego.

Sekretarz p. Pilat czyta pismo Prezydium c. k. Namiestnictwa o zwołaniu Sejmu krajowego.

Tenże Sekretarz czyta pismo Prezydium c. k. Namiestnictwa o zamianowaniu Jego Ekselencyi Ludwika hr. Wodzickiego Marszałkiem Sejmu krajowego, a Najprzew. ks. Biskupa Jana Saturnina Stupnickiego Zastępcą Marszałka.

Izba udziela p. Reyowi urlopu na 12 dni.

P. Gross wnosi, aby upoważnić Wydział krajowy do rozpoznania wyborów i najspieszniejszego zdania o tém relacyi Sejmowi krajowemu.

Wniosek ten, dostatecznie poparty, zostaje przez Izbę bez rozprawy przyjętym.

P. Golejewski czyni następujący wniosek:

„Wysoki Sejm raczy wybrać następujące komisye: budżetową z 20 członków, administracyjną z 15 członków, kultury krajowej z 12 członków, petycyjną z 25 członków, edukacyjną z 12 członków, lustracyjną do zbadania czynności Wydziału krajowego z 10 członków, gminną z 12 członków, drogową z 15 członków“.

Po uchwaleniu przez Izbę nagłośni wniosku p. Golejewskiego, który dostatecznie został popartym, otwiera Marszałek rozprawę ogólną.

P. Męciński wnosi, ażeby najpierw uchwalić utworzenie proponowanych komisyj, a potem dopiero szczegółowo oznaczyć, z ilu członków każda komisya ma się składać.

P. Wolański Erazm czyni następujący wniosek:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W celu zbadania czynności Wydziału krajowego poleca się:

1. Komisji budżetowej zbadać czynności Oddziału rachunkowego;
2. Komisji edukacyjnej zbadać czynności biura szkolnego.
3. Komisji drogowej zbadać czynności biura drogowego.
4. Komisji szpitalnej zbadać czynności biura szpitalnego.
5. Resztę czynności Wydziału krajowego przekazać komisji administracyjnej.

Wniosek p. Wolańskiego Erazma nie uzyskał dostatecznego poparcia.

Po przemówieniu jeszcze pp. Chrzanowskiego, Krukowieckiego i Golejewskiego, zgodzono się na proponowane komisye i przystąpiono do rozprawy szczegółowej, nad liczbą członków każdej komisji.

Przy rozprawie szczegółowej nad wnioskiem p. Golejewskiego co do utworzenia komisji budżetowej z 20 członków.

P. Chrzanowski czyni poprawkę, aby komisya budżetowa składała się z 15 członków.

Poprawkę tę popiera Izba dostatecznie.

Poczem po przemówieniu pp. Krukowieckiego, Golejewskiego i Chrzanowskiego uchwalono wybrać komisye budżetową z 15 członków.

Następuje rozprawa szczegółowa nad wnioskiem p. Golejewskiego co do utworzenia komisji administracyjnej z 15 członków.

Gdy nikt głosu nie zabiera, podaje Marszałek pod głosowanie wniosek p. Golejewskiego, który Izba uchwała.

Następnie otwiera Marszałek rozprawę szczegółową nad wnioskiem p. Golejewskiego co do utworzenia komisji kultury krajowej z 12 członków.

Izba przyjmuje ten wniosek bez rozprawy.

Następuje rozprawa szczegółowa nad wnioskiem p. Golejewskiego co do utworzenia komisji petycyjnej z 25 członków.

Wniosek ten przyjmuje Izba bez rozprawy.

Następuje rozprawa szczegółowa nad wnioskiem p. Golejewskiego co do utworzenia komisji edukacyjnej z 12 członków.

Członek Sejmu dr. Zoll czyni poprawkę, ażeby komisya edukacyjna składała się z 9 członków,

Poprawka członka Sejmu Dr. Zolla zostaje dostatecznie popartą.

Poczem uchwała Izba utworzenie komisji edukacyjnej z 9 członków według poprawki dr. Zolla.

Marszałek otwiera rozprawę szczegółową nad wnioskiem posła Golejewskiego co do utworzenia komisji lustracyjnej do zbadania czynności Wydziału krajowego z 10 członków.

Wniosek ten przyjęto bez rozprawy.

Następuje rozprawa szczegółowa nad wnioskiem p. Golejewskiego co do utworzenia komisji gminnej z 12 członków.

Po przemówieniu pp. Hausnera (dwa razy) przeciw, a pp. Jasienickiego i Golejewskiego za wnioskiem p. Golejewskiego, uchwała Izba utworzenie komisji gminnej z 12 członków.

Następuje rozprawa szczegółowa nad wnioskiem p. Golejewskiego co do utworzenia komisji drogowej z 15 członków.

P. Męciński czyni poprawkę, ażeby komisya drogowa tylko z 9 członków się składała.

Po przemówieniu pp. Grocholskiego i Krukowieckiego zarządza Marszałek najpierw głosowanie nad poprawką p. Męcińskiego, którą Izba odrzuca. Poczem przyjęto wniosek p. Golejewskiego.

Sekretarz p. Pilat czyta porządek dzienny następnego posiedzenia:

Porządek dzienny drugiego posiedzenia

1szej sesyi, IV peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie we Czwartek dnia 9 Sierpnia 1877 o godzinie 10tej przed południem.

1. Sprawozdanie z wyborów poselskich . . . . . Sprawozdawca poseł Pietruski.
2. Wybór czterech sekretarzy.
3. Wybór dwunastu rewidentów.

Pierwsze czytanie następujących przedłożeń:

4. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem funduszów krajowych za rok 1875.
5. Sprawozdanie Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1878.
6. Sprawozdanie Wydziału krajowego o reformie ordynacyj wyborczych Izb handlowo-przemysłowych we Lwowie, Krakowie i Brodach.
7. Sprawozdanie Wydziału kraj. w sprawie założenia szkół rękodzielniczych.
8. Sprawozdanie Wydziału krajowego o projekcie ustawy budowniczej dla miast i miasteczek galicyjskich z wyjątkiem Lwowa i Krakowa.
9. Sprawozdanie Wydziału krajowego z projektem do ustawy o nadzorze władz wyższych nad urzędnikami gmin wiejskich.
10. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie założenia szkoły górnictwa i hutnictwa w Krakowie.

11. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zubożenia kraju i zasilania kas zaliczkowych z funduszu krajowego . . . . . Sprawozdawca poseł Wereszczyński.
12. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie budowy gmachu na pomieszczenie wysokiego Sejmu i Wydziału krajowego.
13. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie odebrania w zarząd Reprezentacji krajowej archiwów akt grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie,
14. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zaliczania czasu służby zastępcom nauczycieli w szkołach średnich od chwili złożenia przysięgi.
15. Sprawozdanie z czynności Wydziału krajow. za czas od 1 Stycznia 1876 do 30 Kwietnia 1877.
16. Sprawozdanie Wydziału krajowego na żądanie c. k. krajowej Rady szkolnej do dodatkowego kredytu w sumie 30.000 zfr. na rok 1877, jako zasiłek dla okręgowych funduszów szkolnych
Sprawozdawca poseł Pietruski.
17. Sprawozdanie Wydziału krajowego o projekcie ustawy drogowej.
18. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie regulacji Sanu między Przemyślem a Składem Solnym.
19. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie regulacji rzeki Brnia.
20. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie kierunku drogi krajowej Rzeszowsko-Nadbrzeżańskiej na przestrzeni między Nienadówką a Rzeszowem.
21. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie uregulowania stosunku prawnego między Galicyą a Węgrami, co do własności i wspólnej na przyszłość administracyi mostu granicznego na Dunajcu pod Niedzicą . . . . . Sprawozdawca poseł Badeni. Wł.
22. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie umieszczenia pewnej liczby obłąkanych w szpitalach powszechnych w Żółkwi i Przemyślu
23. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie urządzenia lutryn w szpitalu Lwowskim
Sprawozdawca Dr. Smolka.
24. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zaprowadzenia osobnego konta wydatków na pawilon obłąkanych w księdze budowy szpitala św. Łazarza w Krakowie.
25. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie rachunku z użycia częściowego sumy 45.000 zft. w. a., która początkowo na budowę nowego szpitala w Krakowie była przeznaczoną.
26. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie przyjmowaniu do szpitali prowincjonalnych na obserwację osób podejrzanych na choroby umysłowe.
27. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie sum pochodzących z taks na muzykę w Krakowie.
28. Sprawozdanie Wydziału krajowego o stanie funduszów, stanowiących majątek szpitala św. Łazarza w Krakowie, w przedmiocie podziału majątku tego między zakłady chorych, położnic i podrzutek, z których szpital św. Łazarza się składa.
29. Sprawozdanie Wydziału krajowego o kosztach sanitarnych szczepienia ospy i o powiększeniu sił lekarskich w kraju . . . . . Sprawozdawca poseł Sawczyński.
30. Sprawozdanie Wydziału krajowego z wnioskami względem zmiany niektórych ustępów uchwały Wysokiego Sejmu z 29 Maja 1875 odnoszącej się do terytoryalnego podziału kraju na okręgi sądów powiatowych. .

31. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia nowego sądu powiatowego w Zakluczynie nad Dunajcem w starostwie Brzeskiem.
32. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia siedziby c. k. sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny.
33. Sprawozdanie Wydziału krajowego względem uwolnienia urzędników i służ państwa, kraju i innych urzędników publicznych od opłacania dodatków do podatków bezpośrednich, pobieranych na potrzeby krajowe i funduszu indemnizacji od płac i poborów pochodzących ze stosunku służbowego . . . . . Sprawozdawca poseł Podlewski.
34. Wybór komisji: budżetowej, administracyjnej, kultury krajowej, petycyjnej, edukacyjnej, lustracyjnej, gminnej i drogowej.

Sekretarz p. Pilat czyta pismo prezydium c. k. Namiestnictwa z dnia 4. sierpnia 1877 l. 6440/pr. którym zostaje złożone do łaski Marszałkowskiej przedłożenie rządowe z zamknięciem rachunków funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej i W. Księstwa krakowskiego za rok 1876.

Tenże sekretarz czyta pismo Prezydium c. k. Namiestnictwa z dnia 4 sierpnia 1877 l. 3172, którym złożone zostaje do łaski Marszałkowskiej przedłożenie rządowe z preliminarzami funduszków indemnizacyjnych dla Galicyi wschodniej i zachodniej i W. Księstwa krakowskiego na rok 1878.

Marszałek oznajmia, że powyższe przedłożenia rządowe traktowane będą według regulaminu, oraz zawiadamia Izbę, że p. Paszkowski uprawiedliwia swoją nieobecność chorobą.

Koniec posiedzenia o godzinie 1¹/₄.

Marszałek krajowy:

L u d w i k   W o d z i c k i

Sekretarze:

Tadeusz Pilat.

Wojciech Dzieduszycki.

